СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVIII. Ч. 18. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 24-го СІЧНЯ 1950. — No. 18. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 24, 1950. VOL. LVIII.

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Дер. Америки ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the U. S. of America FIVE CENTS Elsewhere

ЗАМІШАННЯ В ШАХТЯРСЬКИХ СПРАВАХ

Питсбурґ, 22 січня. — Урядники майнерської юнії твердять, що майже дві третині страйкуючих вуглекопів, яких число виносить 90,000, відмовилися послухати наказу голови юнії, Джана Л. Луїса, щоб покінчити страйк у понеділок. Замішання й непевність запанували у тих сьоми стейтах, де вуглекопи страйкували два тижні. Пробне голосування між вуглекопами у сьоми стейтах виказує такі висліди: За поворот до праці заявляються 35,450; оставати надальше в страйку 54,550 майнерів.

Міжтим у конґресових колах назріває переконання, що законодавство в справі відповідальности юній не є вдоволяюче. Тому сенатор А. Виллис Робертсон з Вирджінії заявив, що він приготовив законопроєкт, який має на меті піддати юнії під закон проти трестів у таких випадках, коли юнія вводить неоправдане обмеження для промислу чи продукції зі шкодою для краєвої економії.

ГІСС ПЛЯНУЄ НЕГАЙНУ АПЕЛЯЦІЮ ПІСЛЯ ПРОГОЛОШЕННЯ ПРИСУДУ.

Ню Йорк. — Алджер Гісс усунувся з прилюдного овиду після проголошення його винуватим у кривоприсязі в суботу після полудня. Разом із своїми адвокатами він хоче бути готовий скласти в середу заяву, що він внесе відклик проти присуду.

Лава присяжних суддів, яка прислухувалася другій судовій розправі проти Гісса впродовж 39 днів, винесла рішення в суботу, що Гісс є винуватий у двох закинених йому випадках кривоприсяги: Один випадок такий, що він заперечив, наче б то він передав Витакерові Чемберсові тайні урядові документи з департаменту стейту; другий такий,, що він заявив, що не бачив Чемберса після 1 січня 1937 р. Свідки ствердили щось протилежне і лава судейська оперла рішення про вину Гісса.

У засаді справа йшла про шпиґунство Гісса в користь Совєтів. Гісс, як високий урядовець департаменту стейту в роках 1933—1945 і прибічник президента Рузвелта під час конференції в Ялті, забирав копії державних документів з департаменту стейту й передава їх Витекерові Чемберсові, який був тоді посередником між агентами й їхніми шпигами в американських урядових бюрах. Чемберс опісля появся і видав своїх спільників в 1948 році. Тому, що злочин шпиґунства передавнюється впродовж трьох років, уряд не міг потягнути до відповідальности Гісса. За те не був передавнений злочин кривоприсяги, який поповнив Гісс, відпекуючися закинених йому злочинів в 1948 р. Процес проти Гісса за кривоприсягу почав уряд в червні минулого року, одначе лава присяжних суддів не могла видати однозгідного рішення про його вину. Тому уряд почав другий працес в грудні 1949 р. і щойно тепер добився рішення. Закон передбачує кару пяти років вязниці і грошеву кару у висоті $2,000 за кожний випадок кривоприсяги. Суддя Генрі В. Ґоддард має наложити на Гісса кару в середу.

ШЕРИФ ЧВАНИТЬСЯ ВИГОДОЮ В ТЮРМІ.

Ню Орлінс. — Між кандидатами на міські й повітові уряди є теж судовий шериф, Джан Дж. Грош. Щоб підтримати свою кандидатуру, він вичислив у платнім газетнім оголошенні свої заслуги в минулому. Він має під своєю управою повітову тюрму, тому описав, які вигоди мали вязні в „його" тюрмі. Між ін. він твердить, що кожний поверх у вязниці має інші краски, що кухня є бездоганно чиста, що вязнична аптека виглядає як дроґерія на міськім наріжжі. При тім сказано, що шериф піклується духовими потребами вязнів, бо подбав про правильні богослуження для них, як католицькі, так і протестантські та жидівські. Сказано теж, що кімнати для вязнів мають фіранки у вікнах…

КОМІСІЯ РЯТУНКУ ДЛЯ ЛЮДЕЙ ЗПОЗА ЗАЛІЗНОЇ СЛОНИ.

Ню Йорк. — При 103 Парк Евеню в Ню Йорку існує Міжнародний Рятунковий Комітет, який почав свою працю це за Гітлерівських часів, а який має на меті рятувати особи, що втікають зпоза Залізної Заслони, а не скитальник-діпістів. Вони не мають права приїзду до Злучених Держав, тому Комітет розміщує їх в европейських державах. Втікачі перебираються до Туреччини й різних Західних сусідних країн пересічно по 1,000 осіб тижнево. Між ними є такі, як український хемік Павло Лисенко брат совєтського науковця Трофима Лисенка. Комісія твердить, що тільки деякі втікачі зможуть дістатися до Злучених Держав.

ЩЕ ОДИН ЛІК НА АРТРІТІС.

Сан Франсиско. — Чотири лікарі, які працювали як одна група для прослідження старечих недуг, звісних під назвою „артрітіс" (з анґлійською вимовою „артрайтіс"), винайшли спосіб спинення недуги дешевим ліком, званим в науці „гормоне предуненолоне. Вісім-місячні проби в шпиталі при університеті Станфорд виказали задивляючі успіхи в лікуванні тим гормоном. Провідником дослідів є д-р Роланд Дейвисон, голова медичної клініки для осіб навіщених недугою артнітіс. Лік виказує полекшу в болю рук або ніг уже впродовж чотирьох днів після зажиття.

РЕКОРД В ЛЕТУНСТВІ.

Ню Йорк. — Пол Манц, фільмовий летун, що доказує різних штук у своїх полетах, перелетів з місцевости Бурбенк, у Каліфорнії, до майдану Ля Ґвардія під Ню Йорком впродовж 4 годин, 52 минут і 58 секунд. Він ужив до полету літака Мустанґ Пі-51 з другої світової війни.

Манц каже, що він летів у висоті 35,000 стіп з пересічною швидкістю 580 миль на годину.

СЕН. ВЕРРІ НАЗИВАЄ ВОДОРОДНУ БОМБУ ЗАБЕЗПЕКОЮ ПРОТИ РОСІЇ

Вашинґтон, 22 січня. — Сенатор Кенет С. Веррі зажадав вирішення в справі продукції водородної атомової бомби заки ще прийде друге голосування над допомогою Кореї. Веррі, один з республіканських провідників, сказав: „Кожний знає, що Злучені Держави є головною ціллю нападу комуністичної Росії і вона є нашим прилюдним ворогом ч. 1. Кожний хоче знати, звідки ми можемо дістати забезпеку для наших долярів, які ми видаємо на оборону". Опісля він сказав, що продукція атомової водородної бомби, а до того бомбардувальники на далеку віддаль є найсильнішою обороною Злучених Держав.

ІРЛЯНДІЯ Й АМЕРИКА ЗАКЛЮЧИЛИ ДОГОВІР ПРИЯЗНИ

Вашинґтон. — Департамент стейту оприлюднює, що між Ірляндією і Зуленими Державами заключений договір приязни в справах торгівлі й мореплавства. У комунікаті сказано, що це є „найбільше суцільний договір того роду, який досі заключила Ірляндія з якоюсь країною" і що цей „договір можна вважати за влучний вияв тісних відносин, які лучать нарід Злучених Держав та Ірляндії". З Дебліну сповіщають, що договір є найважливішим пактом в житті молодої республіки. Договір признає між ін. право Ірляндії до маєтку Британської Спілки Народів навіть, як Ірляндія виступить з цеї Спілки. Договір має ще бути ратифікований сенатом Злучених Держав.

КОНАЛЛІ ТАВРУЄ ВИСЛОВИ ВИШИНСЬКОГО НА АДРЕСУ АЧЕСОНА

Вашинґтон. — Сенатор Там Коналлі, голова сенатської комісії закордонних відносин, натаврував вислови совєтського міністра закордонних справ Андрія И. Вишинського, як „неконтрольовану й злісну мову", якої він ужив для осудження заяв американського секретаря стейту Ачесона. Вишинський сказав у Москві в суботу, що закиди Ачесона є „Фальшиві й простацько-очорнюючі та „монструальні дивоглядні брехні". (Ачесон скаазв був, що Совєти відділюють поодинокі провінції Китаю, а це обі Монголії, і потім прилучують їх до Совєтів).

Коналлі, у пресовій конференції сказав, що він здивований словами Вишинського, який „говорить так наче б він був прокуратором, який засуджує совєтських громадян підчас різних чисток" — сказав Коналлі.

АРҐЕНТИНСЬКІ ВЛАСТІ ПРО „ЗАКОРДОННЕ ВМІШУВАННЯ"

Буенос Айрес. — Арґентиська публіка навчилася розуміти мову уряду про „вмішування чужинців у домашню політику" в такий спосіб, що це відносить тільки до Злучених Держав. Уряд Арґентини висловлює часто негодування на американську політику супроти Арґентини, уживаючи слова „вмішування". Останній закид такий, що то Злучені Держави недопускають паперу для арґентинських газет, щоб таким способом контролювати газети.

В ЧЕТВЕР ЧЕРГОВИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР В Л. М. КЛЮБІ

Ню Йорк, 23. січня. — Правління Літературно-Мистецького Клюбу повідомляє, що старанням Секції Письменників відбудеться в найближчий четвер, 26-го січня, в год. 7:30 в домівці Т-ва Комбатантів при 101 Евеню „А" (І. поверх) черговий Літературний Вечір, під час якого обговорюватиметься цикль надрукованих в „Свободі" гуморесок Івана Керучасти в цьому вечорі членів лосить Олександра Черйова. Вечір буде ілюстрований уривками недрукованих ще оповідань, що їх відчитає автор.

СВЯТО СОБОРНОСТИ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк, 23. січня. — Українська громада Ню Йорку вшанувала вчора річницю проголошення української державности і соборности в рр. 1918 і 1919 окремим Святом, що відбулося в авдиторії Стайвесант Гай Скул. На програму свята склалися виступи двох промовців: ген. П. Шандрука, що говорив про значення акту 22-го січня в українській державній традиції, та проф. І. Паливоди про самі „Великі роковини". В концертовій частині програми виступили солісти: оперовий співак І. Бучковський, скрипак-віртуоз проф. В. Цісик та оперова співачка Є. Винниченко-Мозгова. Солістам акомпаніювала О. Дмитрів. В третій частині програми влаштовано живий образ укладу скульптора Сергія Литвиненка „Соборна Україна", з деклямацією поезій М. Ореста у виконанні Лесі Кисілевської. Заповіджений в програмі хор не виступив.

ЗАЙВІ ТРУДНОЩІ В ПЕРЕСЕЛЕНЧІЙ АКЦІЇ

З.У.А.Д.КОМІТЕТ ОСТЕРІГАЄ ПЕРЕД НАСЛІДКАМИ ЛЕГКОДУШНОСТИ ТА ЗАКЛИКАЄ ДО СПІВПРАЦІ

Филаделфія, 23 січня. Злучений Український Американський Допомоговий Комітет стверджує, що не зважаючи на всі дотеперішні осторогй, деякі з нових імігрантів своїм поступуванням створюють нові зайві труднощі для дальшої переселенчої акції, головно як брати до уваги можливості поширення і продовження переселенчого закону, що є на порядку теперішнього Конґресу у Вашинґтоні. Для прикладу вистачить навести факт, що минулої п'ятниці в самій тільки Филаделфії сім місцевих американських добродійних організацій зголосили Комітетові, що до них приходили українці з нової іміґрації за допомогою. Як відомо, нових іміґрантів допускається до цеї країни тільки за попереднім запевненням, що вони не будуть публичним тягарем. Після провірки зголошених випадків стверджено, що між прохаючими допомоги було 80% тих, що самочинно покинули працю на фармах та перейшли „шукати щастя" до міста. Звичайно, згадані доброчинні організації зголосили цей факт „публичного тягару" не тільки ЗУАДКомітетові, але й відповідним властям у Вашинґтоні, що з черги буде арґументом під час дебат над новим законом і напевно не арґументом в користь того закону. В останніх днях трапився ще один з баґатьох випадків, який теж навряд чи можна б вважати за корисний для дальшої переселенчої акції. 29 родин з перехідного табору в Бремен звернулися окремим листом до п-ні Рузвелт, прохаючи в неї допомоги для їх переселення, бо, мовляв, ЗУАДКомітет домагається від них „грошей за дорогу". П-ні Рузвелт переслала листа до Інтернейшинел Рескю Комміті, а той з черги до ЗУАДКомітету. Очевидно, що справу вияснено, але вона з черги навряд чи матиме корисний вплив на дальший перебіг переселенчої акції. Таких і подібних випадків трапляється багато кожного дня. Тому ЗУАДКомітет закликає все наше громадянство, всіх нових іміґрантів в цій країні та кандидатів на іміґрантів, що ще в Европі, щоби вони, замість „промишляти" на всі лади, радше виявили максимальну співпрацю зі ЗУАДКомітетом, бо це найпевніша дорога і засіб на успішне завершення переселенчої акції. Величезна більшість нової іміґрації вже включилася в наше громадське життя і стала повновартісними членами нашої громади. Це саме поступово станеться і з іншими, що вже приїхали і які ще приїдуть. Важливе, аби громадянство само мало відповідну контролю над асіціяльними одиницями та не допускало до випадків, які шкодять дальшому переселенню. З другого боку, збільшена жертвенність, допомога в підшуканні праці і мешкань для нових іміґрантів допоможуть ЗУАДКомітетові виключати або щонайменше зредукувати до мінімум ці негативні прояви та остаточно завершити з повним успіхом цю великанську допомогово-переселенчу акцію, що буде записана в історії американських українців як одне з їх найбільших і найблагородніших досягнень. ЗУАДКомітет зокрема закликає наші громади, щоби не відтягали висилки зібраної на цілі цього Комітету „коляди" та виказу жертводавців, щоб могти своєчасно проголосити повний звіт.

УСПІШНИЙ КОНЦЕРТ В. ЦІСИКА В ТАЙМС ГОЛ

Ню Йорк. — В суботу, дня 21-го січня, прибулий минулого року зі скитальщини відомий скрипак-віртуоз проф. В. Цісик мав свій перший більший виступ в місцевій Таймс Гол. Концерт відбувся старанням „Інтернешинел Мюзік Ловерс Ґілд" і мав великий успіх. Критика і публика високо оцінили мистецьку гру артиста.

МОСКВА ЗАПОВІДАЄ ПОВНУ ПЕРЕМОГУ БОЛЬШЕВИЗМУ В АЗІЇ

СТАЛІН ПРИЙНЯВ КОМУНО-КИТАЙСЬКОГО ПРЕМІЄРА; ЗАПОВІДАЮТЬ НОВИЙ СОВЄТСЬКО-КИТАЙСЬКИЙ ДОГОВІР.

Лондон, 23 січня. — Московська радіовисильня повідомила, що Сталін прийняв вчора ввечорі на окремій авдієнції комуно-китайського премієра і міністра закордонних справ Чу-Ен-лай. В розмовах взяв участь теж совєтський міністер закордонних справ, Андрей Вишинський, та місцевий комуно-китайський амбасадор. Нічого не згадується про участь в тих нарадах провідника китайського большевизму, Мао Цетунґа, що від п'ятьох тижнів перебуває з чолобитнею в Москві. Сталін конферував з ним раніше. У зв'язку з вчорашніми нарадами заповідається, що вже в найближчому часі мав би бути підписаний новий китайсько - совєтський договір, що мав би заступити подібний совєтський договір з національним урядом Китаю в 1945 році. Попереднього дня всі провідники китайських комуністів та представники комуністичного китайського режиму, що тепер майже в комплеті перебувають з чолобитнею в Москві, взяли участь у великому зібранні в Большому Театрі з нагоди річниці Леніна. На зібранні, на якому був приявний теж Сталін та всі інші кремлівські можновладці, головну промову виголосив редактор партійної „Правди", стверджуючи, що капіталізм та імперіялізм вже не мають сили здержати масовий революційний рух мільйонів азійських народів, ще більше розпалений останніми перемогами комунізму в Китаю.

ЧОРЧИЛ ЗАКЛИКАЄ БРИТАНЦІВ „ЗВІЛЬНИТИСЯ ВІД СОЦІЯЛІЗМУ".

Лондон, 23 січня. — Згідно зі заповідженням, провідник британських консерватистів, Винстон Чорчил, виголосив минулої суботи велику радіопромову, закликаючи британців „звільнитися від соціялізму", що — по думці Чорчила — не дозволяє британцям ані „жити своїм життям" дома, ані промощувати собі дальший шлях в світі. Це був перший виступ консерватистів в теперішній передвиборчій кампанії, хоча офіціяльно вона має зачатися щойно з днем 3-го лютого, як буде розпущений теперішній парлямент. Чорчил полемізував з лейбуристською програмою, хоча нова програма його вмасної, консервативної партії, має бути проголошена протягом цього тижня. Один день після виступу Чорчила, на всі його твердження і закиди проти лейбуристів відповідав „пункт за пунктом" головний прокуратор в лейбуристському уряді, сер Гартлі Шокрос. Британським виборцям він зокрема пригадав часи безробіття за консервативної влади.

НОВІ ПЛЯНИ М'КЛОЯ ДЛЯ ВІДБУДОВИ НІМЕЦЬКОГО ГОСПОДАРСТВА.

Франкфурт, 23 січня. — З поінформованих джерел заявляють, що американський високий комісар для Німеччини, Джан МекКлой, в найближчому часі приїде до Вашинґтону та предложить державному департаментові новий плян для господарської відбудови Західної Німеччини. Головною метою того пляну було б скасувати існуючі обмеження інвестицій закордонних капіталів в німецькому господарстві.

СТВОРЕНО НОВУ НАЦІОНАЛІСТИЧНУ ПАРТІЮ В НІМЕЧЧИНІ.

Франкфурт, 23 січня. — Вчора в місті Касель злучилися дві німецькі праві партії, національно-демократична і т. зв. Німецька Права Партія. Обі вони мають сильно націоналістичні цілі і їх вважається „нео-фашистами". Їх злука дасть їм тепер більшу силу у федеральному парляменті та видвигає їх як один з головних факторів в німецькій політиці.

ІТАЛІЙСЬКІ ЛІБЕРАЛИ ПРОТИ УРЯДОВОЇ КОАЛІЦІЇ.

Рим, 23 січня. — Італійські лібєрали остаточно відкинули запропоновані їм умови приступлення до коаліційного уряду. Призначений премієром Альчіде де Гаспері зосереджує тепер свої зусилля на створення коаліційного уряду з республіканців, правих соціялістів і християнських демократів. Урядова криза, докищо, продовжується.

ВІДДАЛИ СОВЄТАМ ЗАЛІЗНИЧНИЙ БУДИНОК В АМЕР. СЕКТОРІ БЕРЛІНА.

Берлін, 23 січня. — Американський комендант в Берліні, ген. Максвел Тейлор, доручив місцевому німецькому управлінню передати знову в користування контрольованої совєтами німецької залізниці в американському секторі, захоплений минулого тижня західнонімецькою поліцією за неплачення чиншу. В репресії за це захоплення совєтська адміністрація була обмежила залізничий рух в західних секторах, а два дні тому не дозволила на переїзд з Берліна в Західну Німеччину „великої кількости" вантажних автомашин. Західні коменданти Берліна передали вчора в цій справі рішучий протест совєтському комендантові, обвинувачуючи Совєтів в порушенні договору в справі перервання бльокади.

ПЕРЕМІНИ І КОНСОЛІДАЦІЯ ЮГОСЛАВСЬКОГО РЕЖИМУ.

Београд, 23 січня. Рівночасно з помітним зворотом на Захід югославської закордонної політики, в тій країні ведеться рівночасно широку акцію для консолідації режиму на власних, окремих від совєтських принципах. Обстоюючи дальше соціялізм і комунізм, югославський уряд рівночасно „демократизується". Ведеться широко закроєну децентралізацію управління, а парлямент минулої суботи ухвалив поправку до виборчого закону, допускаючи у виборах теж кандидатури безпартійні або з інших партій. Вобори в Югославії мають відбутися з кінцем березня.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗЖИВАЮТЬСЯ З АМЕРИКАНЦЯМИ

Ню Йорк Таймс з минулого четверга помістив цікаві спостереження з життя „Ді Пі" по їх прибуттю до Злучених Держав. Автор статті, Геролд Фабер, як виглядає, мав нагоду добре приглянутись „новим американцям", пізнати обставини, в яких вони опинились, в місті чи на селі, в фабриці, чи на фармі, як теж відчути, що їх радує, а що болить та що про них думають ті, що їх сюди спровадили, чи ті, в кого вони працюють.

Автор не закриває недомагань. Він стверджує, що є чимало нарікань на „Ді Пі", як і нарікань „Ді Пі" на важкі обставини, в яких приходиться їм працювати за нужденну плату в Луїзіяні, чи деінде. Звичайно, пише Фабер, так буває, що тільки чуємо про недомагання та нарікання...

Немає найменшого сумніву, пише автор, що подавляюча більшість „Ді Пі", прибувши до Злучених Держав, не нарікає, а розбудовує своє життя на цій землі з успіхом і в скорому темпі. Він покликується при цьому на завваги представників американських організацій, що займаються спроваджуванням „Ді Пі" до Злучених Держав, а теж на помічення осіб, що займаються цею справою як державні урядовці. Всі вони з дива не виходять, що все іде так „гладко", що новоприбувші так скоро „американізуються", себто пристосовуються так добре до нових обставин. Біда хіба тільки в тому, що через незнання мови „нам важко їх розуміти, а їм нас".

Найгірше є з тими „Ді Пі", що стараючись дістатись якнайскорше до Америки, позголошували себе фармерами, не маючи ніякого досвіду в цій ділянці праці. Втечі з фарм, як пишеться у статті, були навіть предметом ширших нарад у Вашинґтоні. На нарадах не поминено тих фармерів, що дійсно використовують „Ді Пі" та ще шлють до Вашинґтону на них скарги. Але одночасно теж і урядові чинники пригадують „Ді Пі" їх „моральне зобовязання" зглядом спонзорів та вимогу видержати в них на праці бодай один рік. Вашинґтонська ДП-Комісія навіть апелює до „Ді Пі", щоб вони не „гонили за джабами", зазначуючи, що це відноситься тільки до малої частини. Назагал, кажеться далі, „Ді Пі" знають, які їхні моральні зобовязання „не тільки зглядом їх працедавців, але теж і зглядом громади і нації". Те останнє треба ще й так розуміти, що „нові американці" включаються у життя „старих американців", стають членами їхніх організацій, парафій і т. п.

Мимоходом кажучи, згадується у статті теж і доктора-українця, що став „фармером" і почав шукати іншого „джабу", але згадується про нього з симпатією.

Ціла стаття написана в дусі приязнім до „Ді Пі". Вона мабуть має на цілі здобути в Конґресі прихильні голоси для збільшення квоти „Ді Пі", що знов було б порятунком для тих багатьох нещасних, що далі мучаться в скитальчих таборах. Тому теж американські чинники, що займаються „Ді Пі" зо щирого серця і з почуття християнської любови ближнього, так дуже накликають тих „Ді Пі", що вже прибули до Америки, щоб усі вони доконче вивязувались зо своїх моральних обовязків, щоб таким чином улегшити приїзд до Америки ще тим, що залившились у таборах.

Якби не було, але правдою є те, що новоприбулі, за малими винятками, є для американців — добрим елементом, з яким вони зживаються дуже скоро. Таке є у статті.

ДИКТАТОР МАО ЦЕ-ТУНГ

На азійськім континенті маємо диктатора, якого сила розтягається на 460 мільйонів населення, отже втроє тільки, що виносить населення Злучених Держав. Є це Мао Це-тунґ, теперішній фактичний володар Китаю. Як довго він змагався з Чіянґ-Кай-ші за владу в цій країні, так довго можна було думати, що Мао є тільки конкурентом Чіянґа. Довгі часи йшла пропаганда, що Мао Це-тунґ не є справжнім комуністом, а тільки „поступовим демократом". Це до деякої міри успокоювало уми населення Західних держав. Коли ж з кінцем минулого року переможний воєнний провідник став політичним диктатором і поїхав на чолобитню до найсильніщого в світі диктатора, Йосипа Джуґашвілі Сталіна, Західні країни занепокоїлися. Занепокоєння зросло, коли з початком 1950 р. в Раді Безпеки Обєднаних Держав Совєти видвиґнули домагання, щоб усунути з неї представника дотеперішнього націоналістичного китайського уряду, а на його місце прийняти представника комуністичного Китаю. Коли б у Раді Безпеки появився таким чином представник ще одної диктатури, він мав би право вета нарівні з московським режимом. З хвилиною, коли появилася така можливість, можна побоюватися, що світова Організація Обєднаних Держав може стати загрозою, замість надією світу. Тому саме некомуністичний світ почав тепер інтересуватися ближче самою особою Мао Це-тунґа.

Вістей докищо небагато. Мао Це-тунґ це 56-річна людина. Від майже чотирьох десяток років він веде революту в Китаю. Ще як 17-річний студент брав участь у бунті проти китайскої цісарської династії Манчу. Від того часу він то студіював, то вів агітацію і пропаґанду, то брав участь у громадянській і міжнародній війні; пережив нужду й достаток, насталював свою волю, доки не посягнув по найвище становище в Китаю. Кажуть, що він веселої вдачі, швидко орієнтується в ситуації і розуміється на жартах. Любить приставати з своїми прихильниками, розуміється на літературі і мистецтві, а навіть самий пише вірші.

Інтересне його походження. Батько був багатієм-рільником, лакомим на гроші. Син ніколи не голодував, одначе мав нагоду пізнати бідаків і голодних серед рільничого населення. Підчас одного голоду в Китаю його батько не поспішив з допомогою місцевому населенні, а продав своє збіжжя поза свою округу. З обурення проти батька син утік з дому. Це був початок його ребелії — не проти уряду, а проти домашньої влади.

Коли д-р Сун Ят-сен викликав повстання проти цісарської династії Манчу, Мао добачив у цьому свою нагоду. Він пристав до повстанців. З ними він дістався до столиці Пейпіну і там записався на університет. Підчас університетських студій запізнався з творами Маркса, а в 1921 р., на спілку з іншими, почав організувати Комуністичну партію. Якийсь час злучив свої сили з д-ром Суном, по боці котрого станула хвилево Москва. У 1927 р. помер д-р Сун, після нього обняв владу іменем Націоналістичної партії Куомітанґу, Чіянґ-Кай-ші, який виповів боротьбу комунізмові.

У тому часі вибухла боротьба унутрі Комуністичної партії. Витренований у Москві провідник Лі Лі-сан, стояв за те, щоб революцію оперти на міських робітниках, а Мао обстоював силу селян для комунізму. Лі програв, утік до Москви, а Мао лишився неоспоримим провідником китайських комуністів у 34 році життя.

На визов Чіянґ-Кай-ші Мао зорганізував комуністичну китайську армію, яка підбунтовувала селян до страйків підчас жнив і навчала їх у підїзговій війні. У 1934 його окружили націоналістичні війська в провінції Кіянґсі. Тоді йому вдалося переломити фронт на чолі 80,000 комуністичних повстанців і це дало йому розмах на початок леґендарної сили. Він перейшов простір 6,000 миль до провінції Шензі і там зорганізував перший совєт. Його армія змаліла тоді до 20,000 людей. Він почав її наново розбудовувати, укриваючись по печерах над рікою Єн.

Саме в тому часі вибухла вже війна з Японією. Чіянґ Кай-ші згодився на злуку всіх боєвих сил проти ворога й прийняв армію Мао до себе. Це дало йому нагоду стати національним героєм.

Після війни Мао відновив війну проти Чіянґ Кай-ші і від тоді безупину був на політичнім овиді. Він поєднався з Москвою, вислав туди на науку своїх синів і звідти діставав підтримку. Після перемоги над Чіянґ Кай-ші він поїхав на чолобитню до Сталіна і остає в Москві по сьогоднішній день та веде дальші переговори зі Сталіном. Теоретично сила Мао більша від сили Сталіна. Та коли Москва заграбить на постійне Манджурію, Сінкіянґ і обі Монголії, тоді змаліє сила Мао навіть щодо кількости населення, що є під його владою. Тому, що він перейшов в табор Сталіна, він став тепер більшою небезпекою для Західних держав, ніж тоді, коли відніс перемогу над Чіянґ Кай-ші на китайськім континенті й коли була надія, що він буде старатись вдержувати добрі стосунки як з Москвою, так і з Заходом.

В. Коваль.

Присмерк комуністичної скитальщини

Український політичний еміґрант прибувши до ЗДА одночасно з улаштуванням своїх приватних справ хоче якнайшвидше пізнати оточення.

Природньо, що найбільше зацікавлення викликає життя американських українців. Хочеться знати, що нового в українській політиці, як насправді виглядає метушня російських біло-еміґрантів на чолі з Керенським, чи глибоко запустив свої коріння комуністичний дурман в середовищі українського загалу і т. п.

Отже відразу хочеться знати про все.

Йдучи вулицями Ню Йорку заглядаю до кожного газетного кіоску, розшукуючи і українських газет, але натрапляю тільки на большевицькі У. Щ. Вісті, а далі на цілі купи російсько- большевицької пропаґандної макулятури, привезеної просто з Москви. Серед безлічі різних назв видніють газети „Правда" „Ізвєстія", „Літературная газета", журнали „СССР на Стройкє", „Огонек", та інші. Все це продається вільно. Відразу впадає в око, що большевицько-московські видання в фарбах („Огонек" і „СССР на Стройкє") на тлі яскравих американських видань, що продаються поряд, виглядають блідо і бідно, як одяг жебрака серед розкошів.

Американські журнали друковані на гарному білому папері. Фарби яскраві, кольори різко відділяються чіткістю друку один від одного.

Російські журнали видруковані на поганому папері, фарби розпливчаті не виразні.

Стою біля вітрини порівнюю видання комуністичної й капіталістичної країни і роблю висновок: довго ще Росія наганятиме Америку... До того ми, що протягом трьох десятків років були примушені тримати в руках большевицьку макулятуру, там, де її продукують, можемо ствердити, що тут вона виглядає набачато ліпше, бо видання, які большевики завозять сюди, призначені Москвою на експорт — „заграніцу". Ними Кремль має намір „втерти носа" капіталістам. Тому ці видання друкуються на ліпшому папері і на спеціяльне замовлення. Подібні назви там в СССР, що призначені для внутрішнього ринку, виконані набагато гірше. А кольорові видання в большевицькій Росії це взагалі велика рідкість. Такі журнали, як „Огонек" чи „СССР на стройкє" для совєтського споживача в кольорах не продукуються взагалі.

Задоволений з того, що большевики цими виданнями б'ють самі себе я купую місцеву комуністичну агітку, і йду додому.

Приготовивши яєшню з 15-ти капіталістичних яєць, та добре повечерявши, розгортаю „Українські Щоденні Вісті" за 5 січня 1950 року. Вже з перших рядків війнуло стилем большевицької пропаґандної школи.

Однак у такій державі як ЗДА, де ментальність американських громадян, а разом і комуністів „буржуазна", Москва дозволяє на незначне відхилення від „генеральної лінії Партії".

Бож чи не дивно для знавця большевицької дійсности, що поряд з статтями про хід „ударної кампанії" на пресовий фонд У. Щ. Вістей вичитуємо оголошення „погребників", а над одним з цих оголошень красується реклама: „Тріюмф Радянського Кіно! „Молодая Гвардія". Видно, що редактори У. Щ. Вістей погано обзнайомлені з марксо - ленінсько-сталінською ідеологією. За таке розміщення матеріялів в большевицькій газеті, там в СССР панове редактори були б повішені як „вороги народу".

Та ж це страшна компромітація совєтського кіно, коли нижче такої реклями поміщено оголошення „погребника". Це контрреволюція! Пам'ятаю, як одного разу в газеті „Наддніпрянська Правда" були поряд надруковані дві світлини. На одній був Сталін під час промови, а на другій свиноматка з поросятами. І знаєте, що після цього було редакторові газети? Його ув'язнило НКВД, а через рік і слід по ньому простиг. „Пришили" діло, ніби він спеціяльно помістив світлину свині поряд зі Сталіном, що б образити честь „вождя народів усього світу". Сам редактор був активний комуніст і думав, що робить велику честь Сталінові бо, як відомо свині в Росії втішаються великою увагою з боку ЦК ВКП(б) та й самого „вождя". Якраз у своїй промові Сталін і говорив про потребу збільшення поголів'я свиней, бо, як твердив він, вороги народу, що б підірвати міць СССР майже всіх їх зїли.

Хотів би застерегти на цьому місце теж і самих „погребників". Бо ж відомо, що в іншій країні, де ось вже тридцять років „будується комунізм", „погребники" вже давно не існують. Їх зліквідовано, як залишок буржуазної спадщини. Там „погребанням" займається НКВД, що вивозить людей не на цвинтар, а потайки закопує в ярах, балках та заморожує в снігах Сибіру. Ще згадаємо, що передреволюційні цвинтарі в Україні, перетворено, за роки сталінських п'ятирічок на „Парки культури і отдиха". Гробовці, хрести, та надгробні плити, що були виготовлені з мармуру, зужито на будову шляхів. або на обличкування партійних будинків.

Та вернімся до сторінки під назвою: „На фронті пресової кампанії". Це просто копія підбольшевицької дійсности. Стиль висловів, лексікон і спосіб насвітлювання ходу „кампанії" ніби списані з подібної імпрези десь в ленінградській області. Тут заведено і „ударництво" і „соцзмагання". Змагання влаштоване по „образу і подобію" тих, які так часто практикуються в Росії і як і там в „нагороду" за найліпші висліди переможці дістають „переходовий прапор". В одному з дописів до цієї сторінки пищеться таке:

„Ми мали б ту честь перебрати прапор". Уявляю собі, що подумав би про американських „товаришів" ощасливлений большевицьким „раєм" раб, прочитавши (коли б мав змогу прочитати!) ось таке місце із статті „Зібрала й мене схота позмагатись"

„Для тов. Чапека, мабуть не буде трудноощів позмагатись зімною на 200 долярів, бо в нього є автомобіль, а я мушу стріткарою їздити" Чи не парадокс. Совєтський раб, босоніж і без штанів „змагається" на каторжній праці в колгоспі й фабриці, а його американські „товариші" за тим самим прапором на автомобілі та „стріткарі" ганяє.

А запитати для чого?

Щоб зібрати гроші на возвеличування большевицької рабської системи.

(Докінчення зі стор. 2-гої).

1)

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

Нетерплячка шефа. — Кінська голова приходить. — Лист від аґента. — Справа винаходу.— Важливе доручення.

Шеф одного з чужоземних відділів розвідної поліції в Берліні ходив по кімнаті швидкими і неспокійними кроками. Завжди уважливий, сьогодні він недбало розкидав по столі недокурки, обсипував попелом папері, що лежали на столі в безладді, сідав — і зараз зривався знову. Ввійшла секретарка, і він, не читаючи листа, підписав його закарлючкою свого золотого пера.

— Чи пан Шульце вже є? — спитав.

Секретарка заперечила головою. Шеф злісно поглянув на електричний годинник над дверима і буркнув щось під носом, — не знати чи до себе, чи до неповинної панни Мюллер. Відправивши її, він витягнув з-під мармурового притискача на свому бюрку листа і, не знати котрий уже раз сьогодні, пробіг його очима.

Кинув листа на стіл і, піднявши з виразом повної безнадії рурку телефону, машинально накрутив 103-036.

— Чи пан Шульце,..?

Але ж пан Шульце вийшов уже годину тому, — про це я вже тричі казала, —почулася трохи роздратована відповідь у телефоні.

Шеф відклав телефон і повів долонею по лисій голові. Не дуже то пристойне слово почало йому вже лізти на зуби, коли нежданно в кімнаті секретарки почув чиїсь швидкі кроки і стук у двері.

Двері прожогом відчинилися і високий, як драбина, Шульце швидко увійшов до кімнати. Він був задиханий, видко, спішив. Його голова на трохи задовгій шиї, що вилазила із бездоганно випрасуваного комірця, мала в собі щось коняче. В цьому ще більше переконували солідні зуби, що виблискували щирим золотом.

Шефова злість, викликана нетерплячкою, моментально минула. Підводячись з крісла, він усе ж таки сказав з деяким докором:

— Ви даєте рішуче надто довго на себе ждати, шановний пане! А вам же відомо, що коли я вас викликую, так завжди тільки в справах великої ваги. А від вашої телеграми, в якій ви звіщали про стій приїзд ще вчора в полудне, проминуло вже більш як 24 години!...

— Так, — відповів Шульце, — проте я ввесь час мав несподівано занятий справою директора Брема, якої на півдорозі кинути ніяк не міг. Ви ж, пане директоре, знаєте самі, як на ту справу натискають.

— Ну, і як пішло? — не без цікавости спитав шеф.

Документи, що могли викликати неприємності міністерству торговлі, кажу про найважливіші, ті, що стосувалися двох мільйонів від арґентинського експортного товариства, — вже в безпечному місці, тобто назад у міністерстві...

Шеф задоволено підніс брови, мовляв, — про такі справи лиш ми оба знаємо. Він простяг руку, щоб узяти із стола коробку сфінксів і закурити, коли його погляд упав на лист, той лист, для якого саме, а не для реляцій про дурні міністерські скандали, він викликав з таким поспіхом одного із своїх найкращих співробітників. Він схопив листа і тицьнув його Шульце під ніс. Цей почав, було, перебігати листа очима, коли шеф перервав йому нетерпляче:

— Читайте, читайте вголос! —Шульце почав читати.

X. 1202. Тайне!!!

Львів, 7 березня 193... р.

Секретною поштою.

Крім свого місячного звіту, надсилаю, не ждучи звичайного реченця, повідомлення, яке вважаю незвичайно важливим і спішним, тому, що аґенти інших держав також дуже зацікавлені в цій справі.

На принятті в управі міста, на якому були численно заступлені також і професори місцевого університету й політехніки, був присутний відомий хемік д-р Маліцький. Випито багато пляшок найкращих коняків і вин. Отож згаданий професор, висловився при столі, що один з його колишніх студентів, українець інженер Жученко, хемік, добився відкриття важливого винаходу, який може шкереберть перевернути техніку сьогочасних моторів, передусім летунських. Слова професора викликали велике зацікавлення серед дипломатичних представників, присутніх на згаданому равті, між якими звертав на себе увагу совєтський консул із своїм оточенням. Проте, професор нічого більше понад сповіщення про винахід сказати не хотів, вимовляючись, що подробиці йому невідомі. Але я був гадки, що він знає коли і не все, то куди більше.

На другий день пополудні удався я до професора Маліцького. Яке ж було моє здивування, коли під брамою вілли, в якій мешкав професор, застав я авто з коруговкою совєтського консуляту! Тому, що в віллі ніхто, крім професора і його родини, не мешкав, пасажир авта міг бути тільки до нього. Пождавши деякий час у сусідній брамі, за якийсь час я й справді побачив, як з брами вийшов один з панів, якого я вчора бачив в почеті совєтського консула. Після від'їзду авта удався я до професора, якому я представився як журналіст, що хотів би, просто з цікавости, довідатися трохи більше про згаданий учора професором винахід.

Професор був усім дуже заскочений. Людина щирої вдачі, він мені признався, що він зовсім непотрібно і нехотячи подав до відома більшому колу людей вістку про винахід, і він прохав мене дуже про ніщо в пресі не згадувати, бо це наразило б його на неприємности — і збоку Жученка, якому він зобов'язаний дискрецію, і з боку іншого — бо й його, професорова, держава схоче покористуватися тим винаходом... Був збентежений відвідинами добродія з совєтського консуляту, який, до речі, пропонував просто купно відомостей, за ціну, яку поставить сам професор... Я спитав професора, чому в такому разі, не відіслав добродія з консуляту просто до інженера Жученка? Професор відповів, що він так і зробив, але добродій тільки махнув рукою, промуркотівши щось невиразне...

(Дальше буде).

ВЕЛИКА ПЕРЕМОГА

(З приводу прем'єри Театр-Студії „За двома зайцями")

Забріханість советської пропаганди, всього советського устрою надто вже сьогодні відома в світі. Інтересно ствердити, що в перший гострішій зустрічі з безсоромним фальшуванням дійсности, перекручуванням фактів та шантажами червоних емісарів на міжнародніх форумах наступила констернація. Західній світ пробував опрокидувати очевидну брехню, виводити все на чисті води, аж поки не зрозумів, що це даремне, поки не збагнув істоти цього режиму і не сприйняв його в найбільш відповідний спосіб — сміхом. Пригадати б хоча виступи советських вельмож на останніх зборах асамблеї ООН, що їх сприймали західні делегати іронічними посмішками й заввагами, а інколи й голосним реготом, пригадати хоча б, з якими кпинами і сарказмом питав англійський представник пана Мануїльського, яку ж то вільну державу він репрезентує, коли вона не має ніде ні одного посольства чи амбасади.

Советська дійсність, в якій наче в безконечній трагікомедії під жорстокою режисурою НКВД кожний бреше в живі очі свідомий брехні, а другий слухає й притакує теж свідомий брехні, де кожний рух, кожне слово людини — фалш, де наче у великій божевільні, кожний каже спокійно на „чорне", що воно „біле", де голодний кричатиме ніби з переситу, — ота советська дійсність — це величезне поле для дослідів психологів, педагогів, соціологів, а для письменника, драматурга, поета — це невичерпне джерело тем, сюжетів, ситуацій, яких і важко було б видумати найбуйнішим фантастам..

На диво, досі так мало написано про цю дійсність, на диво, письменники, драмадурги, зокрема наші, наче бояться зблизитись до цієї дійсности, наче безсилі схопити її у всій ширині. Під гнетом кошмарних переживань, на спогад про безконечні заслання і розстріли найдорожчих, український письменник в полоні цієї дійсности змагає розказати світові про великі трагедії сотень і тисячів в советському раю наболілим серцем, рвучкою скоромовкою, надривним патосом (прим. І. Багряний „Морітурі", „Генерал"). А міжтим патос це найменше відповідна форма для мистецького вислову. І найменше приємна й переконлива для слухача чи читача.

Схопити всю карикатурність і потворність, ґротесковість — всю трагікомедію советського побуту можна мабуть найкраще вільною формою комедії, сатири, гоголівським сміхом, що потряс колись продажною, прогнилою чиновницькою імперією Романових, що нині може потрясти ще більше прогнилою, бюрократично-партійною імперією Сталіна. Що це так, найкращий приклад великих успіхів англійського сатирика Оруела. Автор знає советську дійсність тільки з оповідань та й талант у нього пересічний. Але форма сатири, яку вибрав, дала йому змогу на диво вірно схопити советську дійсність, дала світову славу, розголос, перше місце між „бест селлерами" („Колгосп тварин, 1985".)

Український Оруел повинен би відсунути далеко в тінь теоретика англійця. Адже ж українському Оруелові — десяткам письменників і драматургів відома советська дійсність з бурхливих власних переживань на протязі багатьох років. Лише вистачить дати фрагменти з цього багатющого матеріялу, вистачить тільки промандрувати новітньому Чичикову по кількох колгоспах, заглянути оком ревізора в якусь районову управу, передати тільки частину з безлічі анекдот і пісень, що їх створив і нишком розказує народ в цьому квітучому раю соціялізму під палким сталінським сонцем.

Таких творів український загал від своїх письменників жде, такі твори подекуди вже й готові, тільки важкі видавничі обставини не сприяють їх появі. Згадати б ту хоча нікому ще невідомий роман В. Онуфрієнка „Район над Дніпром".

Остання прем'єра Театр-Студії Й. Гірняка „За двома зайцями" це наче перерва у довгій мовчанці, наче перемога української людини, що визволилась нарешті з кошмару переживань, станула понад усім і засміялась потужно, нестримно й безжалісно відкриваючи всю гниль життя на цій половині глобу, що її освічує кремлівське сонце. Хто гадав, що це легка, незначна й неінтересна перерібка побутової комедії М. Старицького — той грубо помилився. Микола Понеділок створив тут щось зовсім нове, свідомо вибравши твір Старицького як базу, як органічну основу, щоб показати як нічого не змінилось в українсько-московських відносинах, як „прогресувала" Україна під советською владою, яка ожебрачена, спотворена, окрадена й знівечена вона, позбавлена найменших прав, виставлена на безжалісний терор. І яка цілинна, незвищима українська людина, що помимо того жахливого терору зберігає нескалічене нутро, як незнищимий дух народу, як на переораних килгоспним плугом українських ланах між комуністичним буряном і хоптою ще виднiють маки й волошки, ще вкрадливо зривається знайома українська після.

Бич сатири М. Понеділка безжалісний, цільний, грайливо легкий і лункий так і гомонить по залі всю виставу. Від першої сцени, коли обидвоє старі Сірки, вижидаючи приходу своєї дочки комсомолки Проні з партійних сходин, наче вгадуючи, що там діється, правлять сталінський молебень, аж до останньої сцени, коли герой, советський генерал по пропаганді Голохвостий пійманий нарешті на обмані подвійної женячки приневолений скинути з себе вбрання жениха, ради якого й спокусився на женячку з названою машкарою, комсомолкою, і стати в усій оголеності перед публікою — не вмовкає сміх, щирий, невимушений. Ідолопоклонське обожування Сталіна й партійної верхівки, наростання нової своєрідної релігії, розпад родини, терор дітей проти батьків, безглуздя політграмоти, злидні й нужда при співі про радісне життя — все знайшло відгомін у цьому творі. А чого варта прим. оповідання Голохвостого з часів його дипломатичної карієри, як він заключав договір з Гітлером в 1939 р., як окупував Берлін в 1945, як мандрував по Европі, як побував як представник Советської України на „Конгресі Миру" в Ню Йорку і що там бачив! Або приготування в колхозі „Червоний Бугай" до приїзду американського журналіста. Десятки епізодів, анекдотичних сцен, які для необізнайомленого зі советською дійсністю можуть видатись простою вигадкою, а для тих, що знають її, нагадують жахливу стовідсоткову правду.

Прекрасна гра ансамблю Й. Гірняка, що ще збільшила успіх виставки, знаменита гра самого Гірняка в ролі Голохвостого, оригінальне і влучне оформлення В. Лисняка — це все окрема тема, якої тут не порушується. Одне треба підмітити: коли перед пів роком опинився Й. Гірняк на нюйорському ґрунті без засобів, без праці, без мешкання, розгубивши по всьому світі свій мистецький нарібок, над яким працював кілька літ в Німеччині, і якого не вдалося йому перевезти до ЗДА, віщували Гірнякові кінець його діяльности. Сьогодні, по пів року серед цих несприятливих обставин, завдяки завзяттю й посвяті режисера й ансамблю, Гірняк гуртує коло себе новий талановитий акторський колектив. А ще більший позитив його в цьому, що своєю діяльністю стимулює повстання таких творів, як остання річ М. Понеділка „За двома зайцями". Бо тільки завдяки існуванню в той час театру повстали твори клясиків української драматургії. Не буть „Березоля" з Курбасом, не народились би мабуть такі шедеври як М. Куліша „Народній Малахій", Патетична Соната". Без театральної діяльности В. Блавацького не повстали б численні твори Ю. Косача („Облога", „Зрада", „Кирка з Льолею").

Велика заслуга Студії Гірняка в тому, що побіч вишукування нових акторських талантів він дбайливо підшукує й сприяє творчості драматичних талантів. В особі М. Понеділка знайшов він тут незвичайно талановитого співробітника, перекладача, автора й актора. Треба сподіватись, що останню річ „За двома зайцями" побачать теж і другі осередки української еміграції. Досягнення останньої виставки тим більше, що попри всю свою сценічність і дотепність це теж вартісний, видержаний у стилі мистецький твір, який, звільнений від надмірного баласту актуальности може залишитися як мистецький документ часу для майбутніх днів.

І. Смолій.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Памяті М. Гайворонського, 29. січня, в Карнеґі Рісайтел Гол.

Заходом мистецьких сил, що походять з тут родженого нашого покоління відбудеться цеї неділі, 29 січня, Вечір, присвячений памяті Михайла Гайворонського, що то покинув нас минулого року, дня 11 вересня 1949, відійшовши на вічний спочинок. Буде це скромна пошана 25-літньої праці Покійного Гайворонського в Америці, всеціло відданої українській пісні й музиці.

Американська молодь українського роду завдячує Покійному дуже багато. Він краще інших знав, як до неї промовляти українською піснею, як їй виявити чар цеї пісні. Тому залишив серед молоді, зокрема серед тої, що його ближче знала і з ним працювала, велику любов до цеї пісні, як і пошану до своєї особи. Молодь ця теж знає, що Покійний Гайворонський оставив велику пісенну і музичну спадщину, яка повинна б появитись друком, а наразі хочби те, що найбільш улюблене й популярне серед американських українців. Понад 25 років дбав Покійний пильно про те, щоб наші національні свята мали теж і святочні програми, які відповідали б гідно великим подіям, що їх згадуємо, чи величі осіб, яких славимо. Якраз те хотіла б молодь видати і тим започаткувати дальшу акцію. Якраз у тій цілі влаштовується цей Вечір, присвячений памяті Гайворонського. В оповістках проголошені як виконавці програми такі наші відомі мистецькі сили, як пані: Марія Полиняк-Лисогір, Ольга Павлова, Марія Боднар, Степанія Нога та піяністка Оля Дмитрів, а далі прибулі зо скитальщини: баритон п. Лев Рейнарович та тенор п. Е. Комінський, якого матимемо нагоду перший раз почути. Хор буде під проводом п. Степана Марусевича, що був любимцем Покійного.

Надіємось, що невелика, але чепурна саля — Карнеґі Рісайтел Гол — певно повитає у цю неділю тих, що як відносились до праці та творчости Михайла Гайворонського з повною повагою за його життя, в такий самий спосіб віднесуться до неї і по його смерті. Тим більше, що ініціятива походить від молоді, яка занялась тим Вечором і присвячує свій труд і талан доброму ділу.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Чверть року громадської праці.

Одну з чільних позицій в українському громадському житті Америки займає місто Елизабет, Н. Дж. Цю свою позицію завдячує як з одного боку активності свідомих місцевих громадян, так з другого тій обставині, що елизабетська громада під проводом Українського Центрального Комітету становить однозгідну і згармонізовану цілість. Теж нова імiґрація чимало причиняється до оживлення праці.

Переглядаючи діяльність елизабетської громади за останнє чвертьріччя, тобто від жовтня до грудня 1949 р., слід відмітити, що провела вона поважну роботу на національно-громадському відтинку.

На початку жовтня, а саме 1-го заснувалася в Елизабеті Організація Нової Іміґрації „Самопоміч", якої число членів дійшло до 50. „Самопоміч" поклала собі за завдання притягнути в організаційні рямці всіх нових іміґрантів на терені Елизабету, помагати новоприбулим та включитися в громадське життя тутешньої громади. — З огляду на те, що пекучою справою стало несення негайної допомоги прибуваючій іміґрації, заплянованo ряд імпрез для здобуття фондів. Для тієї цілі Укр. Центр. Комітет зібрав серед своїх членів певну суму на вдержання двох родин, прибулих до Елизабету за призначенням ЗУАДКомітету, а в дні 20-го жовтня урядив „Гелловін баль", який приніс дохід $61. В днях 5-го і 6-го листопада Елизабет був заступлений чотирьома делегатами на Четвертому Конґресі Амер. Українців у Вашинґтоні. — Дня 6. листопада завитала до Елизабету Театр-Студія під мист. кер. Й. Гірняка, де поставила пєсу „Мати і я". Чисельна публика прийняла з вдовіллям знамениту гру акторів, хоча сама річ як на наставлення публики на легкі комедії, була дещо за тяжка до зрозуміння. — До більше розмірових імпрез цього року належало Листопадове Свято, уряджене в дні 20-го листопада заходом Центрального Комітету Укр. Нац. Організацій. Перед полуднем в укр. грек. кат. церкві св. Володимира відправлено торжественну Службу Божу і парастас за померших героїв визвольних змагань, а вечером в 6. годині уладжено в залі Народного Дому Святочний Концерт. Після відкриття о. Гаврилишином запрошений промовець ген. П. Шандрук виголосив дуже річеву промову, зясовуючи подію Листопадових Днів та її значення у визвольному русі України. Програму виповнило кількома точками Співацьке Товариство стейту Ню Джерзі під кер. Ю. Кириченка (мол.). Своїм першим виступом хор зробив добре враження на слухачів і запевнив собі успіх на майбутнє. Діти з новозорганізованої української вечірньої школи під проводом сестер Василіянок віддеклямували ряд віршів при построєній на сцені могилі. Кінцеве слово мав п. Роман Слободян. В дотепних і образових прикладах він вказав на необхідність помочі для скитальців. Після того переведено збірку. Зібрану суму $459.60 призначено на цілі ЗУАДКомітету. — В дні 26-го листопада Братство св. Михаїла, 142 Відділ У. Н. Союзу уладило баль. — Ідучи назустріч національним традиціям, місцева „Самопоміч" відбула в дні 27 листопада, вперше на терені Елизабету, Святочні Сходини, призначені вшануванні памяти 359 борців Базару. Після промови п. Н. Пінковського про траґедію під Базаром були деклямації, що їх виголосили: п. Я. Яворський, п. П. Штабалюк, молоденька Ганя Федун та сестрички Хитри. Атракцією була інсценізація Базару, що її приготовив аматорський гурток. Грудневі імпрези в Елизабеті започаткував концерт, що його уладило в дні 4-го грудня

(Докінчення на стор. 4-тій)

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

Пожертви, надіслані на цю ціль, як теж добровільну доплату до передплати „Свободи", потверджуємо з подякою проголошенням в цій рубриці.

Ліста: ч. 3.

Відділ:		Жертва:
	Julia Woytena	$ 7.00
	N. N., Baltimore, Md.	1.00
	Garber Nestor, Subscr.	1.00
	Іван Косців	1.00
	Katherine Pankow	1.00
25	Іван Єдлінський	2.00
39	Микола Шпак	2.00
51	John Ewanick	2.00
144	Michael Fedysky	2.00
147	Потіха Конст.	3.00
204	Іван Гурґула	3.00
235	Антін Масник	3.00
277	Петро Кущаковський	2.00
293	Іван Ластовецький	3.00
317	Катерина Петришин	2.00
371	Марта Романків	2.00
371	Michael Hyra	1.00

ПРОТОКОЛ

з нарад Головного Екзекутивного Комітету У. Н. Союзу, які відбулись 30-го грудня 1949 року, в головній канцелярії У. Н. Союзу, під ч. 81-83 Ґренд Стріт, Джерзі Ситі, Н. Дж.

На зборах були приявні: Заступник головного предсідника і діючий предсідник Г. Герман, заступниця головного предсідника Марія Малевич, головний секретар Д. Галичин і головний касієр Р. Слободян.

Збори відкрив і ними проводив діючий предсідник Г. Герман. Головний касієр звітував, що від останніх повних зборів Екзекутиви У. Н. Союзу не продано жодних бондів, а теж і не інвестовано більшої суми в їх закупно. Закуплено тільки такі бонди: Province of Ontario 3%, за $35,043.70; Chicago Great Western RR Co. $2\frac{3}{4}$% Equipment Trust Certificates за $59,222.33; Commonwealth Edison Co. 3%, за $36,750; California Oregon Power Co. $3\frac{1}{8}$%, за $10,537.50. Крім цього виміняно Consolidated Gas, Electric & Power Co. of Baltimore $2\frac{3}{4}$%, за Consolidated Gas, Electric & Power Co. of Baltimore $2\frac{7}{8}$%.

Головний секретар предложив виготовлене ним повідомлення в справі двадцять другої конвенції У. Н. Союзу, яка має відбутись в Клівленді, починаючи від 22-го травня 1950 року. Рішено, щоб проголосити це повідомлення в офіційному органі Союзу „Свободі" в перших днях січня.

На цьому вичерпано програму нарад, що тривали від год. 1. до 3. пополудні, а діючий предсідник закрив збори.

Д. Галичин, гол. секретар.

Присмерк комуністичної скитальщини

(Докінчення зі стор. 2-гої).

Ні, „товариші" вам не по дорозі з советськими рабами. Чи знаєте, що писав небіжчик Ленін:

„Як посадимо мужика на трактор, а робітника на автомобіль, тоді можемо сміливо твердити, що побудову соціялізму в нашій країні завершимо".

Та Ленін давно вмер, а робітнику й селянину в СССР той автомобіль у вісні не ввижається.

А за що ж ви „товариші" змагаєтесь?

Чи не за те, щоб позбутися своїх автомобілів та „Стріт кар"?

Переглядаючи доповідь, друковану в згаданій газеті на останній сторінці під назвою „Воз'єднання України — присмерк скитальщини", треба зробити висновок, що того роду доповідачі це перші (після Тіта) кандидати на московську комуністичну шибеницю, бо ніколи вони не виправдають своїх „помилок" перед НКВД.

А „помилки" ті, це ніщо інше, як ухил в „буржуазний" націоналізм. Для прикладу занитую з доповіді кілька рядків:

„...всі українські землі перебували вже в складі єдиної української держави тільки в період Київської Руси, за князя Володимира Великого і Ярослава Мудрого, були з'єднані в одній державі всі українські землі, на яких тоді жили предки українського народу"

і далі:

„Але не треба забувати, що Київська Русь об'єднувала в собі і всі ті землі, що на них жили також предки росіян і білорусів. Бо період Київської Руси є спільним в історії українців, росіян і білорусів".

Видно, що докладчик не вивчив добре „Короткого курсу історії ВКП(б)" й історії „Народів СССР", або вдає, що не вивчив. Теж невідоме йому що, найновіші „виправлення" в історії України зводяться тепер до такого тлумачення: Київська Русь — це твір не українського народу, а російського. І керівна роля в тій Київській Русі належала виключно народові російському. Не вірите? Прочитайте з цього приводу „Радянську Україну" ч. 147 за 1946 рік.

У доповіді сказано ще таке:

„Українці західньо-українських земель своїми історичними деклараціями на народних зборах у Львові 26-28 жовтня 1939 року ухвалили просити Верховну Раду Радянського Союзу прийняти Західню Україну до складу Союзу".

Московські окупанти дуже добре знають, як насправді виглядали оті декларації. Поінформували б про ті справи теж і галицькі комуністи, що дочекалися большевицького визволення. Шкода тільки, що з них ніхто на „скитальщину" не потрапив, бо після „звільнення" Західньої України майже всіх вивезено на Сибір. Югославський Тіто як видно був розумніший за їх „українських" комуністів з Галичини. Він знав, що російські комуністи це не те, що комуністи сербські, а тому й вигнав москалів з своєї держави.

Прочитавши цю комуністичну газетку я приходжу до висновку, що **воз'єднання українських земель це присмерк комуністичної скитальщини.**

Бо ж хто заніс комуністичну загрозу сюди до ЗДА, в українське середовище?

Безперечно українські комуністи з Галичини, Закарпаття й Буковини.

„Українських комуністів, з т. зв. УССР на таку роботу Москва посилати боялася. Бо комуністи, що спробували на власній шкурі благодаті московського комунізму, швидко вилікувались від Сталінського опіюму. Тепер там ідейних комуністів вже немає. Ті, що були, як Хвильовий, Скрипник, Любченко, Чубар, Петровський і сотки інших побачили, що помилилися і постріляли самі себе або сконали в застінках НКВД. Можна сміливо твердити, що комуністична хвороба в Україні більше не існує, а ті, що ще називають себе комуністами, це звичайні московські вислужники, зрадники інтересів українського народу.

Вони знають, що коли схиблять хоч на один міліметр від московської політики в Україні, то підуть слідами Петровських і Хвильових. Томуто всі оті Тичини, Корнійчуки й Бажани з таким завзяттям складають оди російському народові та його мудрим вождям: Петру, Суворову, Сталіну й іншим. З цього виходить, що приєднання Галичини, Буковини й Закарпаття до так зв. УССР повинно стати найліпшим засобом лікування українських комуністів і советофілів в Америці й Канаді. Ті українські комуністи, що дісталися до большевицького раю в наслідок такого приєднання, дуже швидко збагнуть мудрість „Сталінської конституції".

Тепер хоч би вони захотіли дістатись до ЗДА, то вже не потраплять. За „ізмену родіни" тільки Сибір!

Для українського ж народу, як на рідних землях, так і на чужині, лишаються спільні цілі й завдання: вибороти Українську Самостійну Соборну Державу, та об'єднати в ній не тільки ті землі, про які говорять „українські" комуністи в Америці, а й прилучити ті зі Сходу, що їх большевицька Росія невключила навіть до лялькової УССР.

ЗВІТ
ЗІ ЖЕРТВ, НАДІСЛАНИХ ДО ЗЛ. У. А. Д. КОМІТЕТУ. (ЗА МІСЯЦЬ ЛИПЕНЬ 1949 Р.

Филаделфія, Па. — Пані Граб $10; Укр. Драматичний Гурток Лесі Українки $100; Союз Українок Америки, відділ 20 $20. Збірка з похорону Т. Сидорик, яку переслав Михайло Дубас $14.
Скрентон, Па. — Український Робітничий Союз $100.
Ембридж, Па. — Відділ 276 У. Н. Союзу, з річних зборів $50.
Шарон, Па. — З ювілею Укр. Правосл. Церкви Св. Івана $10.
Ню Йорк, Н. Й. — Тов. „Дністер", збірка з пікніку 6.26.49 $31.
Сиракюз, Н. Й. — М. Кухарський $5.
Бруклин, Н. Й. — М. Малішевський $20.
Вунсокет, Р. Ай. — Допомоговий Комітет $144.
Шікаго, Ілл. — Н. Батюк $10; Т. Менцінський 5.
Вилінг, Ілл. — Іван Бурдик $10.
Ворчестер, Масс. — Йосиф Зауляк $10.
Маттапан, Масс. — Ліга Укр. Жінок Бостон $50.
Бостон, Масс. — Тов. ім. М. Грушевського, відділ 374 У. Н.С. $5.
Адріян, Міш. — Григорій Бахур $10.
Кембел, Огайо. — Відділ 119 УНС, Преч. Діви Марії, дохід з влаштованого „Дня Батька" $30.58.
Нюарк, Н. Дж. — Фред Кнефелі, членська вкладка $5.
Колчестер, Масс. — Т. Витвицький $5.

По $3.00: В. Гудзій, Й. Іванчук, В. Мерещак, пані Сидорко.

По $2.00: А. і М. Паско, М. Герасименко, Й. Костецький П. Фурва, В. Блашків, Н. Кісіль, Н. Кісіль, І. Гега, Й. Марущак, Марія Каліна, Багвір, П. Петров, А. Матвіїшин, Марія Пізьо, Й. Линч, А. Шафран, В. Волинець, Т. Ліпкан, А. Матвіїшив, Л. Намака, М. Ябловський, П. Ландюк.

По $1.00: С. Каша, П. Ленчук, І. Лесняк, В. Антонів, Ярослава Дібшук, Катерина Сорока, М. Яблонський, Й. Позняков, М. Дячишин, Й. Попель, Р. Вітенко, М. Паламарчук, А. Грушецкий, М. Ботюк, В. Пантелюк, А. Рогач, Д. Радийовський, Н. Халус, Т. Голубенний, Н. Кодинкевич, Антонія Гор, М. Хрін, Марія Наноска, А. Юнко, М. Баван, Параскевія Смаль, Іван Василина, П. Савицький, І. Войтовський, Й. Гадзера, О. Клюхановин, В. Пиріг, О. Мізюк, М. Глива, І. Дітко, М. Ратушний, М. Климишин, Й. Костів, К. Сенута, Г. Белюх, Я. Пацуля, Н. Злюкта, С. Пацуля, К. Русанко, Д. Кошіє, Е. Круцько, І. Рудницький, В. Юркевич, В. Сохан, П. Гурнік, І. Спольський, В. Гнатов, Г. Лученко, Й. Дзюбатий, С. Слинко, З. Рапач, В. Байба, П. Гарлов, І. Міронненко, А. А. Пашко, А. Морозовський, С. Гарат, П. Сорока, Л. Данкавадж, М. Танескі, К. Гнатов, Б. Кнісок, п-ні Бернард.

Спортові Вісті

ЮНІОРИ УСК-у ПЕРШУНОМ ПЕРШОЇ РУНДИ!

Ню Йорк, 15. січня 1950. — На грищі East River Park в Ню Йорку юніори УСК-у перемогли останнього партнера першої рунди високим відношенням 10:0 (3:0). Виграна над Bronx Braves S. C. дає першенство нашій команді, — як завершення першої рунди.

Ворота для УСК добули: Сточанський 3, Мєзіс 2. Матвіїшин 2, Цоцко, Герцик і Кушлаба по 1.

Табеля по першій рунді:

1. У. С. К.	гор 7	точ. 12—	2	від.	вор.	33:	5
2. Brooklyn Wanderers	„ 8	„ 12—	4	„	„	16:	3
3. Maccabi AC	„ 8	„ 10—	6	„	„	16:	8
4. New World Club	„ 7	„ 9—	5	„	„	20:	13
5. Prospect U. C.	„ 8	„ 7—	9	„	„	22:	13
6. Bronx I. S. C.	„ 6	„ 4—	8	„	„	5:	16
7. Queens United	„ 7	„ 2—	12	„	„	9:	33
8. Bronx Braves	„ 5	„ 0—	10	„	„	1:	32

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

(Докінчення зі стор. 3-ої)

Українське Співацьке Товарис стейту Н. Дж. Програма концерту складалася з 3-ох частин, які виконав хор під кер. Ю. Кириченка і танцюристи міста Елизабету. Про завдання названого товариства плекати культурні і духові цінності українського народу говорив у вступному слові п. Д. Слободян. Багата і різнородна програма концерту, не позбавлена тяжких до виконання речей, вимагала справді великого вкладу праці. Тож цілком заслужено публика нагородила виступ хору рясними оплесками. Танцюристи вміло виконали кілька національних танків, як теж вдалий був дует дівчат К. Ковальчик і Д. Сірої. — Дня 20. грудня Гурток Любителів Сцени при „Самопомочі" з Нюарку виставив в Елизабеті комедію „Гріхи молодости". Артисти грали добре. Шкода лише, що публика не дописала. — День 11. грудня призначено на вшанування памяти митр. А. Шептицького. В церкві св. Володимира відправлено поминальну панахиду, а в церковній залі „Самопоміч" при співучасти місцевого хору „Боян" уладили Святочну Академію. Академію відкрив о. Гаврилишин. Потім в довшій промові мгр. Кривокульський зясував життєпис митр. А. Шептицького, його діяльність, як духового так національного провідника українського народу. Хор під диригентурою п. М. Ядловського виконав кілька пісень поважного і релігійного характеру. Вірші виголосили п. П. Штабалюк і молоденька Шлемкевич. Ця остання зробила присутнім несподіванку дуже гарним пописом на піяні. — Великою втіхою для елизабетських дітей був св. о. Николай, який завітав до них у дні 18. грудня. В гарно прибраній залі український святець почував себе по рідному і щедро обдарував дітей, що плекають українські традиції. Гарний був попис дітей. Все те заслуга сестер Василіянок. — Як щороку, так і тим разом Укр. Центр. Комітет запланував коляду на поміч для скитальців.

Треба радіти діяльністю елизабетської громади та бажати їй добитися ще кращих успіхів у здійсненнні загально-українських ідеалів.

На Листопадовім Святі 20 листопада 1949, зложили жертви по $20: Роман Слободян, Іван Левчик; Тов. Запорозька Січ, відділ 234 УНС $20; по $10: Бр. св. Михаїла, відділ 142 УНС, Сестр. „Любов", відділ 37 УНС, Тов. Запорозька Січ, відділ 3 УНС, Тов. „Самопоміч", П. Остапчук, М. Сухорський, Т. Луняк, С. Богач, ген. П. Шандрук; по $5: Бр. св. Володимира, відділ 65 УНС, П. Сташко, І. Солтівський, В. Білоус, Й. Горин, В. Бойчук, І. Кіценюк, А. Поливчак, М. Галіновий, К. Качуряк, М. Луців, В. Грабовський, А. Кемпа, М. Чайковський, С. Пограничний, Я. Красновський, М. Кобрин стар., М. Васьків, Н. Волошанович, М. Бурбеляк, В. Яворський, Т. Дідух, Ю. Картичак, М. Болек, А. Сепіт, М. Шлемкевич, Д. Гнатюк, Т. Чечель, І. Качуряк, Н. Кіценюк, Р. Дочич, В. Кардаш, М. Хитра, М. Бурий, І. Фецула, Ю. Гвіздь, о. А. Гаврилишин, В. Макара, О. Петришин, М. і Н. Панковський, Стефанія Чапельська, В. Федун; по $3: Б. Голда, С. Могила, Д. Стець, М. Крайц В. Гнатюк; по $2: П. Тарбан, А. Очар, Ю. Баращиниць, Т. Яворський, М. Зелінка, М. Вовчко, І. Френкевич, Ю. Світич, С. Каша, С. Генега, П. Балек, П. Пілат, Олеся Поливчак, Шильнка, К. Циктор; по $1: Е. Мамчак, Е. Джеміль, Т. Костишин, Гр. Герета, А. Голда, В. Вітушинський, Т. Процак, М. Федчишин, М. Яблонський, Н.Н. Відзначки при дверях $34.60. Разом $459.60.

Нестор Пін.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШІКАГО, ІЛЛ. — Тов. ім. Дмитра Вітовського, від. 301, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 29. січня, вг одині 12. вполудне, в церковній галі, 2250 Cortez St. Проситься всіх громадно прибути на збори, вислухати звіт уряду і контр. комісії та вибрати уряд на 1950 рік. — За уряд: Т. Котинський, голова; Г. Гнатишин, заст.; М. Криталь, рек. секр.; М. Савчин, фін. секр.

НЮ БРОНЗВИК, Н. ДЖ. — Тов. Січ, від. 353, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членців і членів, що річні збори відбудуться в неділю, 29. січня, в годині 2. пополудні, в парафіяльній галі, 306 Somerset St. Буде звіт уряду, вибір делегата на конвенцію УНС та інші справи. — За уряд: Й. Куцак, М. Семчишин, Н. Василюк.

CLEVELAND, O.—St. Mary's Lodge No. 112 held its yearly meeting on Sunday, January 8, at the St. Peter and Paul Church hall. The following were elected officers for the year 1950: E. Laluk, Pres.; A. Kobierski, Vice-Pres.; H. Prociw, Treas.; R. Kupchik, Fin. Secr'y; M. Fedak, Rec. Secr'y; A. Kupchik, M. Fedak, S. Gnot, S. Yunick, Controllers; M. Sawchyn, Janiewska, Tymchyna, A. Homa, Flagbearers; Turchek and Smultczak, Sick callers. — Mary Fedak, Rec. Secr'y.

НЮ КЕСЛ, ПА. — Річні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 74, відбудуться в неділю, 29. січня, в годині 3:30 пополудні, в церковній салі при Ровз ул. Буде звіт уряду за 1949, вибір уряду на 1950 і вибір делегата на конвенцію. Всі члени обовязані явитися. — о. С. Мусійчук, предс.; Е. Куць, секр.

ГАРТФОРД, КОНН. — Повідомляється членів Бр. св. І. Хрестителя, від. 277, що місячні збори відбудуться в неділю, 29. січня в церковній салі в годині 1:30 пополудні. Уряд просить членів явитись в означений час конечно, бо є багато справ до полагодження; буде звіт контр. комісії, вибір нової комісії і вибір делегатів на конвенцію УНС. — С. Вишницький, рек. секр.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

К. П., Ню Йорк, Н. Й. — Передамо до справлення у протоколі з Конгресу, що пожертву в сумі $25 зложив Відділ 1. СУА в Ню Йорку.

о. П. Б., Джанет, Па. — Дякуємо за згадку про Покійного о. Корсуновського, але ми вже видрукували статтю п. Ємця, яка надійшла скорше.

Р. П., Рачестер, Н. Й. — Допису про виставу „Запорозький Клад" не одержано, тому теж не було згадки, що дохід з вистави в сумі $122.98 пішов на акцію місцевого Допомогового Комітету.

ПОШУКУВАННЯ

ІВАН КАЛИНОВИЧ шукає **ВАСИЛЯ СУРАНОВИЧА** (мешкав у Дітройт) і **АНДРІЯ СУРАНОВИЧА** (в майнах Вест Вірджинії), з села Головицько-Пшенець. Хто знає про них, ласкаво зволить повідомити на адресу:
600 HIGH ST., NEWARK, N. J.

Г. Гайдук: шукаю Василя Гайдук, Анну Соломійчук і Петра Сайку. Хто знає про них, або вони сами, писати на адресу:
FRANK KOWALSKI
R. D. 2, Amsterdam, N. Y.

АННА КРАВЦІВ, дочка Степана, пошукує своїх 3 стрийків: **ІВАНА, ПИЛИПА і ЛУКА КРАВЦІВ**, зі села Вереска (Цапівка), повіт Сянок. Зголошення писати на адресу:
Miss ANNA KRAWCIW,
The Downs Hospital,
Sutton, Surrey, Great Britain.

ПОШУКУЮ своїх знайомих, котрі разом перебували в Німеччині у Regensburg під американською зоною, виїхали до Америки у Липні 1949 року, десь виїхали до Santa Paula, California, **АНДРІЯ ВЛАСЕНКО і ВАСИЛЬ САЛІЙ.** Прошу відписати на таку адресу:
TETIANA YAROSZ
c/o John Drabych
16 John St., Little Falls, N. Y.

ТАРЗАН, ч. 2264. Оповідання Бронсона.

„Хто ви такі?" — запитається переміненний печерний чоловік. Коли Ніта переповіла йому про втечу від д-ра Зі, йому повернулася память.

„Я називаюся Бронсон. Я цирковий силач і Зі сказав мені, що його сировартка дасть мені ще більшу силу. Потім я не знаю, що сталося зі мною аж досі" — сказав чоловік.

Тарзан розказав Бронсонові свій плян для поборення д-ра Зі і Бронсон радо згодився помагати.

Незабаром Ніта, Тарзан і Бронсон вибралися з цього місця, а д-р Зі натрапив на свого звірюку-гієну.